

POSTOPNA NORMALIZACIJA V RIMU

Šele v petek se začnejo predavanja na vseh fakultetah rimske univerze

Volitve novega rektorja bodo junija - Predlog za amnestijo - Danes razprava o zakonskem predlogu Fortune o ločitvi - Pogodba med FIAT in SZ - Nenni na kongresu socialistične internacionale

RIM, 4. — Rimska univerza je še vedno zaprta in zjutraj se je zbrala pred njo velika množica študentov, ki so mislili, da se bodo že danes redno začela predavanja. Na vzhodu je obveljalo, da bo univerza zaprta še danes in jutri, ker morajo očistiti predavalnice. Nedvomno je to potrebno po večdnevni zasedbi, prav tako nedvomno pa gre za odlično priložnost, da se za nekaj dni odloži začetek predavanj in s tem tudi omogoči vsaj delno pomirjenje.

Policija je izpustila iz zbirnice dveh tisoč študentov, ki so jih včeraj pridržali med fašističnimi demonstracijami pred univerzo. Nekateri izmed izpuščenih so prijavili sodišču.

Profesorji rimske univerze, ki so pred dnevi poslali predsedniku republike Saragatu poziv v zvezi z zakonskim predlogom, so se danes zadržali Saragatu za odgovor, v katerem sprejemajo razgovor s njimi, toda po izjavi novega rektorja na univerzi. Profesorji ugotavljajo, da je Saragatu tudi na ta način odločil naslednjo demokracijo, ker neče vplivati na noben način na volitve novega rektorja.

Volitve novega rektorja bodo junija, do takrat pa bo začasno upravljal univerzo prof. Giordani.

POGAJANJA MED NEMŠKIMI STRANKAMI

Brandt o rezultatih dosedanjih posvetovanj

Socialni demokrati proti odložitvi dogovorjenih zborovanj

BONN, 4. — Zahodnonemška vlada je na današnji seji načelno sprejela sklep, naj se bolj elastično uveljavljajo zakoni do vzhodnonemških voditeljev, ki nameravajo priti v Zahodno Nemčijo. Pri tem pa pravi, da ni dopustno politično opravičilo za zločine.

Predstavniki vlade je izjavili, da so ministri soglasno ugotovili, da vlada lahko popuška glede zakonov, ki jamčijo varnost države, toda ne more spremeniti zakonskih določb glede navedenih prestopkov.

Predstavniki vlade je izjavili, da so ministri soglasno ugotovili, da vlada lahko popuška glede zakonov, ki jamčijo varnost države, toda ne more spremeniti zakonskih določb glede navedenih prestopkov.

Ministri svet je tudi soglasno odobril zakon o izmenjavi tiskovnih poročil, pri čemer je pravilo da nameravajo prepričati, da bi Pankov širil v Zvezi republik izključno časopise, ki so zadržani pri orodju propagande. Socialdemokratski voditelj Brandt je v Berlinu sporočil, da bo vodstvo njegove stranke, ki se bo sestalo 13. maja v Bonnu, zavrnilo vzhodnonemški predlog, naj bi odločili na tujih zborovanjih z izmenjavo govornikov med socialdemokratsko stranko in vzhodnonemško komunistično stranko.

Dalje je izjavil, da njegova stranka ne misli sodelovati pri razgovorih na drugem ravni kakor je bilo dogovorjeno. Izrazil je upanje, da se s pritiskom Pankov ne bo končal »komunistični uspeh«, ker so zahodnonemške stranke razdeljene in niso sposobne skupno rešiti vseh vprašanj, ki jih je sprožila ta pobuda.

Rekel je tudi, da voditelji bomske politike morajo ustvariti potrebne pravne pogoje, če želijo razgovore s komunisti. Dodal je, da bo vodstvo njegove stranke sklenilo 13. maja, ali naj se in kdaj naj se »etični« razgovori nadaljuje. Do sedaj so dosegli naslednje rezultate: 1. Obe strani se strinjata v ugotovitvi, da mora biti nemška javnost obveščena o nemški obsevnosti. 2. Sklenili so, da ne bodo organizirali nobenega skupnega zborovanja in da bosta obe stranki lahko svobodno izbirali kraj, kjer bodo zborovanja. Če se bodo razgovori nadaljevali, bodo lahko določili druga mesta namesta Chemnitz in Hannovera. 3. Socialdemokratska stranka želi, naj bi zborovanja bila v predlaganem vrstnem redu, t. j. najprej v Zahodni Nemčiji, nato v Zahodni Nemčiji.

Brandt je zatem potrdil, da se bo udeležil zborovanj kot voditelj socialdemokratske stranke in ne kot zborovateljski zupan. Če pa bo bomska vlada klub temu obveljalo njegovo udeležbo na razgovoru z vzhodnonemško komunistično stranko, tedaj si bo on pridržal možnost zapustiti mesto zahodnonemškega zupana.

Voditelj vzhodnonemške komunistične stranke Norden je na seji centralnega komiteja stranke v Berlinu izjavil, da ni res, da je šel za nemško združenje v Moskvo. Pripomnil je, da je eden od ključev v rokah ZDA, katerim ga je izročil Adenauer, ko je podpisal pogodbo NATO. Zanimal je, da so vzhodnonemški komunistični stranki nesoglasja glede izmenjave govornikov z zahodnonemskimi socialističnimi demokrati. Dejal je, da so vsi člani stranke »kot en moč« v Ulbrichtu, ki je dal pobudo za razgovore. Dalje je dejal, da je namen vzhodnonemške politike ločiti zahodnonemške socialne demokrati od ausodne politike demokristijanske stranke, da bi končno mogli najti rešitev za nemško vprašanje.

Danes se je zvedelo, da je Walter Ulbricht odpotaval iz Berlina na tase politične Ni znano, koliko časa bo odsoten. Po mnenju opazovalcev je Ulbrichtov odhod dokončen znak, da bo za asno pred-

Arabei in Bonn

KAIRO, 4. — Predstavniki arabskih vladarjev in državnih poglavarjev arabskih držav, ki so se zbrali v Kairu, so podpisali skupno izjavo, s katero opozarjajo Zahodno Nemčijo, da bodo prisiljeni, da se na druge korake poleg prekinitve diplomatskih odnosov z izredno gospodarskih pogajanj med Zahodno Nemčijo in Izraelom. Na sestanku v Kairu so govorili tudi o Adenauerjevemu obisku v Izraelu. Izraelske oblasti skušajo doseči sporazum, da izdelajo praznino, ki je nastala, ko je Zahodna Nemčija prenehala plačevati odškodnino za vojne zločine.

Ait Ahmed v Parizu?

PARIZ, 4. — V Parizu je »Fronta socialističnih sil« objavila sporočilo, da bo njen voditelj Ait Ahmed imel v kratkem tiskovno konferenco. Kakor je znano, je Ait Ahmed, ki je bil več časa zaprt v Alžiru, 1. maja zbežal. Danes je sporočilo ne omenja, kdaj bo imel tiskovno konferenco. Pravi, da je Ait Ahmed zbežal iz zapora s pomočjo pristave svojega gibanja in da je ta beg »prvi korak k vzpostavitvi demokracije v Alžiriji«.

Janja, za katero je predvidenih do 5 let zapora. Različni težji zločini, kot ponesreženi prestopki tiska, potvorbe živil in podobno so iz amnestije izzeti. O predlogu bo razpravljala jutri komisija za sodstvo senata.

Komisija za sodstvo poslanske zbornice pa bo jutri začela razpravo o zakonskem načrtu videmskega socialističnega poslanske Fortune, ki predvideva možnost ločitve v nekaterih primerih. Za zakonski načrt valda izredno zanimanje in je že zelo znano in zanimivo, da je sploh prišlo do razprave v komisiji poslanske zbornice, saj so do sedaj demokristijani vedno prepredili, da bi se v parlamentu sploh govorilo o kakršnem koli zakonskem načrtu o ločitvi.

Pod predsedstvom Mora so se zbrali prizadeti ministri, ki so govorili o zdravstveni zaščiti. O razgovoru ni bilo izdano sporočilo in je znana samo optimistična izjava ministra za zdravstvo Mariot tija, da se bosta v kratkem nadaljevala pogajanja z zdravniški ministri. Prej pa je lakonično odgovoril, da je »samo finančni minister, ki ne bo dal denarja, ker ga nima«.

Danes ob 19 uri so podpisali v Turinu med podjetjem Fiat in sovjetskimi gospodarskimi delegacijami pogodbo, ki predvideva izlobo avtomobila in graditve tovarne, ki bo izdelovala po 2000 osebnih avtomobilov na dan. V Rimu pa so podpisali istočasno sporazum med Fiat in sovjetskimi vneštrgobanko o finančnih vprašanjih in sodelovanju. S pogodbo mora srečno zaključena dolgotrajna pogajanja med FIAT in sovjetskimi avtomobilski industrijo. Pogodba ima izreden obseg, saj gre za graditve izredno velikega industrijskega kompleksa, in torej za narosilo, ki se nanaša na stotine milijard lire vrednosti. Istočasno pa je tudi na ta način uspešno podjetju Fiat ohraniti svojo neodvisnost, saj bi drugače po vzorcu največjih nemških, francoskih in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Podpredsednik vlade Nenni je odpotoval v Stockholm, kjer se bo udeležil kongresa socialistične internacionale. V delegaciji so poleg Nennija še podtajnik za zunanje zadeve Zagari ter poslanca Cattani in Lombardi. Pred odhodom z rimskega letališča je Nenni dejal novinarjem, da ni dvajset let sodeloval pri delu socializma in angleških avtomobilskih tovarn moralo nedvomno kloniti pred močjo ameriških velikanih avtomobilskih industrije.

Posvetovanja med Titom in Naserjem

ALEKSANDRIJA, 4. — Predsednik Tito in Naser sta danes nadaljevala v rezidenčni predstavnika Jugoslavije včeraj začeto izmenjavno misli o mednarodnih aktualnih vprašanjih. Včeraj, na prvi tiskovni konferenci v rezidenčni predstavnika Naserja je maršal Tito govoril o nekaterih vprašanjih s področja mednarodnih odnosov s posebnim poudarkom na položaj v Evropi. Na današnji seji je predsednik Naser obravnaval stališče Egipta glede važnejših svetovnih vprašanj, posebno glede razvoja dogodkov v Aziji in Afriki. Med pogovorom so posvetili posebno pozornost politiki nepovezanosti in morebitnim akcijam nevezanih držav za rešitev prečnih mednarodnih vprašanj, posebno v zvezi z Vietnamom. Prišlo je do izjave najbližje soglasje glede potrebe širokih akcij nevezanih držav. Razgovor je bil zelo zanimiv in se je nadaljeval do poznih ur. Pri njih sodelujejo z jugoslovanske strani poleg predsednika Tita, državni tajnik za zunanje zadeve Marko Nikelić, generalni tajnik predsednika republike Bogdan Crnogorac in egiptovski stranci poleg Naserja med drugim prvi podpredsednik Amer in predsednik vlade Mohamedin. Danes sta Naser in Tito obravnavala tovarno gume »Elmisir« Aleksandriji.

U Tant v Ženevi

ŽENEVA, 4. — Glavni tajnik OZN U Tant je prišel danes iz Pariza, v Ženevo, od koder bo jutri odpotoval v New York. Danes je prisotnost zasledil svetovne zdravstvene organizacije in začel splošno debato o zdravstvu na svetu. Poudaril je dosedanje učinkovito delo te organizacije za borbo proti boleznim ter njen prispevek za gospodarski in socialni razvoj v razvijajočih se državah.

LONDON, 4. — Ameriški potujoči poslanec Averell Harriman se je nočujo pogovarjal pol ure s predsednikom angleške vlade Wilsonom. Jutri bo odpotoval v Ženevo na pogovore z voditelji mednarodnega Rdečega križa v zvezi z ameriški ujetniki v Severnem Vietnamu in v ujetništvu južnovietnamske osvobodilne fronte. Ni izključeno, da bo proučil vietnamsko vprašanje v širšem okviru.

Francija izrecno ne želi bivanja svojih čet v Nemčiji

Bonska nota francoski vladi - De Gaullov odgovor predsednikom Peruja, Kolumbije in Ekvadorja

PARIZ, 4. — Na današnji seji ministrskega sveta, ki ji je predsedoval de Gaulle, so sprejeli na znanje bonski odgovor na francosko spomenico v zvezi z bivanjem francoskih čet v Zahodni Nemčiji. Vsebinsko note je obrazložil zunanji minister de Merville, ki je poročal tudi o svojem obisku v Romuniji in Bolgariji.

Po seji vlade je predstavnik Bourges izjavil, da so nemški odgovor komaj dobili in da ga morajo še proučiti. Vendar je dodal, da francoska vlada ne odklanja bivanja nekaterih francoskih čet na zahodnonemškem ozemlju, čeprav tega izrecno ne želi. Toda jasno je, da so za to potrebni pogoji, ki naj ne mehanizirajo sprejetega sklepa glede NATO, kar se tiče integracije.

Dodatno k temu, kar je bilo že včeraj rečeno o bonski noti, poročajo iz Bonna, da je tamkajšnja vlada objavila danes njeno vsebino. Bonska vlada vprašuje francosko vlado, ali je pripravljena 1. sprejeti, v primeru da bi se praktično izvajala obramba, jasno določeno obrambne naloge za svoje kopenske in letalske enote v okviru skupne obrambe. 2. Pripravi se v času miru vse potrebne določbe v ta namen skupno s pristojnim poveljstvom NATO. 3. Postaviti svoje oborožene sile pod pristojno poveljstvo NATO za primer, da bi se praktično izvajala obramba. 4. Vključiti svoje sile v alarmni sistem NATO.

Nota pravi, zatem, da francoski sklep načenja vprašanje uporabljanja francoskega letalskega prostora po vojaških letalnih članicah NATO. Nato izraža željo, naj bi Francija sklenila z bonsko vlado glede bivanja svojih čet v Nemčiji nove sporazume, ki naj temeljijo »na načelih enakopravnosti in vzajemnosti« in ki bi vsebovali določbe o trajanju veljavnosti. Na koncu izreka željo, naj bi se čim prej začela pogajanja v ta namen, ter predlaga, naj bi ob tej priložnosti uporabi vse možnosti francosko-nemške pogodbe o sodelovanju od 22. januarja 1963.

Predstavniki francoske vlade je po današnji seji tudi izjavili, da de Gaulle nima namena, vsaj za sedaj obiskati Združenih narodov v New Yorku. V Parizu so danes objavili odgovore generala de Gaulle na pisma predsednikov Peruja, Kolumbije in Ekvadorja, ki so protestirali zaradi nameravanih francoskih vojaških poskusov na Tihem oceanu. V odgovoru peruvskemu predsedniku Terryju prav de Gaulle, da perujska vlada ni imela nikoli za potrebno zahtevati pojasnila od države, ki se v nedavni preteklosti izvršila na Tihem oceanu na stotine enakih poizkusov. Pri tem dodaja, da Francija, prav tako kakor drugi skripi za zaščito prebivalstva med temi poizkusi.

Zatem poudarja de Gaulle veliko razdaljo med očetjem Gambierjem in latinsko-ameriško obalo ter zaključuje: »Točna obveščnost o varnostnih ukrepih v zvezi s francoskimi poizkusi bo nedvomno v celoti pomirila perujsko vlado in ljudstvo. Zato predlagam, da spoletite informacije, glede katerih je vaš predstavnik v Parizu že do sedaj prve elemente, s tem da pošljem v Lima izvedence, ki bi obravnavali izvedencem vaše vlade vse probleme, ki so povezani s predvidenimi ukrepi. Na drugi strani bi perujski izvedenci, ki bi jih imenovali, mogli pozneje priti v Pariz, da podrobno proučijo ta vprašanja«.

Podobno pismo je de Gaulle poslal tudi kolumbijskemu predsedniku Guilleremu Leonu Valenciju. Tu di njemu predlaga prihod francoskih izvedencev v kolumbijsko prestolnico. Enak predlog postavlja tudi začasnemu predsedniku Ekvadorja.

Postopno izoliranje Sukarna

DŽAKARTA, 4. — Indonezijska agencija Antara poroča, da je množična »Fronta partija sil« sprejela sklep, po katerem je članom političnih strank, strokovnih zvez in poklicnih organizacij, vključenih v tem gibanju, prepovedano sprejeti položaje v vrhovnem posvetovalnem svetu dr. Sukarna, na katere jih je v začetku minulega tedna imenoval šef indonezijske države.

»Fronta partija sil« zajema vse politične stranke in množične organizacije, ki jim je za zdaj dovoljeno delo.

V obrazložitvi tega sklepa se rečeno, da vrhovni posvetovalni svet ni predviden z ustavo iz leta 1945, ki se velja. Prav tako uporaba načela imenovanja namesto izvolitve nasprotuje indonezijski politični tradiciji. Antara pripominja, da je več političnih strank in organizacij zadnje dni izražalo nezadovoljstvo s sestavo vzhodnega posvetovalnega sveta in poudarja, da je dr. Sukarno imenoval v to telo tudi nekatere pripadnike lanskega izjavljenelega puča.

Po vseh teh agencije se v posameznih ministrstvih nadaljuje »čiščenje« pripadnikov izjavljenelega puča.

STOPNJEVANJE VOJNE V JUGOVZHODNI AZIJI

McNamara napovedal odhod novih vojakov v Vietnam

Bivši predsednik južnovietnamske vlade Tran Van Hu poziva ZDA, naj ustavijo bombardiranje

WASHINGTON, 4. — Ameriška družba »Panamerican« je sporočila, da so morala poleti skriti število svojih letal na progah z Evropo, zato da lahko določijo nekaj letal za prevažanje ameriških vojakov v Vietnam. Prav na vrhuncu turistične sezone, med junijem in avgustom, bodo eliminirali 22 od 288 prekoceanskih poletov te družbe.

Ameriški tajnik za obrambo McNamara je danes izjavil, da je verjetno, da bodo morale ZDA poslati nove vojakove v Vietnam zaradi povečane infiltracije s severa. V političnih krogih v Washingtonu so mnenja, da se bo do konca leta število ameriških vojakov zvišalo od sedanjih 255.000 na 400.000, in bo s tem doseglo število ameriških vojakov, ki so jih uporabili med vojno na Koreji. V zadnjih mesecih pošiljajo vsak mesec 18.000 novih vojakov v Vietnam.

V ameriških uradnih krogih so tudi potrdili, da so ameriški vojakje t dni streljali na kambojsko ozemlje. Trdijo, da so odgovorili na napad, ki ga so ga izvršili »gverilci« osvobodilne fronte z odstranjenimi. Kakor je znano, Kambožda odločno zavrača trditve, da južnovietnamska osebna vlada vojska deluje na njenem ozemlju. Večkrat je kambojska vlada obtožila ameriške vojske oblasti v Vietnamu napadov na kambojsko ozemlje. Prišlo je tudi do prekinitve diplomatskih odnosov med obema državama. Pred štirinajstimi dnevi je kambojska vlada povabila ameriški kongres, naj pošlje delegacijo v Kambožda, da ugotovi lažnost ameriških trditev. Toda do sedaj se niso mogli sporazumeti o praktični izvedbi tega predloga.

Dejaj je, da se je osvobodilna fronta povezala s Hanojem prav zaradi ameriškega bombardiranja. Kar se tiče pogajanj, je dejal, da ne razume, zakaj bi moral Washington odklanjati pogajanja s Hanojem in osvobodilno fronto. Dodal je, da »Kennedy se ne bi bal diskutirati«. Tran Van Hu je nato izjavil, da narodnosvobodilna fronta kaže razumevanje do njega, ker je naklonjen miru in sodelovanju z obema Vietnamoma.

Rasist Wallace zmagal na volitvah

BIRMINGHAM, 4. — Zena rasističnega guvernerja Wallaceja je zmagala pri primarnih volitvah za demokratično stranko v Alabami, na katerih so volili kandidata za guvernerja. Niso se znani dokončni rezultati v državah Indiana, Ohio, Florida, Nova Mehika in Oklahoma. Wallacejeva žena Luileen si je zagotovila zmago v Alabami nad svojima dvema tekmočema Guverner Wallace in nekemu kandidatu, ker ne more biti izvoljen trikrat zaporedoma. Med volilno kampanjo pa je njegova žena izjavila, da bo v primeru izvolitve samo formalno guverner in da bo na ta način njen moč še dalje lahko vladal v tej državi.

V Alabami je bil črni advokat Fred Gray imenovan za demokratičnega kandidata njegovega okraja za predstavnika zbornice Alabame. V drugih krajih države, kjer so črni lahko prikrati volili, vodijo v treh občinskih okrajih za

ŠPANSKEGA DIPLOMATA ŠE VEDNO IŠČEJO

Msgr. Ussia je zopet pisal da se dobro počuti

Pismo ugrabiteljev s pogoji za izpustitev diplomata

RIM, 4. — Msgr. Ussia je pisal še eno pismo španskemu poslanec v Vatikanu. V pismu ponavlja, da je pri dobrem zdravju in da z njim dobro ravna. Zatem nametava zahteve ugrabiteljev, še prej pa piše: »Ukazujemo mi naj rečem to.« Pismo ponavlja, da anarhisti hočejo, da španska vlada izpusti politične jetnike, in zaradi tega pa se ugrabili v upanju, da bo paše tolmachi pri generalu Franco njihovo zahtevo. Msgr. Ussia sporoča dalje, da bo v kratkem pismo sestram, ki so v Rimu, da jim sporoči, da je pri dobrem zdravju in da jim priporoči, naj ne bodo v skrbeh ter naj pomirijo oeta.

Nekateri italijanski listi so postavili domnevo, da so Ussio ugrabili z njegovo privolitvijo, ker da goji simpatije do nekaterih političnih gibanj.

Tednik italijanske anarhistične federacije »Umanita Nuova«, ki je izšel danes, objavlja na prvi strani naslednji članek pod naslovom: »Naj se odprejo zapori v špantiji!« Anarhisti so ugrabili vserega svetovaleca v španskem poslanstvu v Vatikanu Marcusa Ussia. Novinarji so izjavili, da je Ussia bil poslan iz Pariza po tiskovni agenciji AFP tovariš Luis Edo iz tiskarstva CNT, ki je tajno v Španiji že več kot en mesec. Že večkrat zjutraj je uredništvo »Umanita Nuova« bilo poluradno obveščeno, da so karabinjerji dobili pismo, s katerim Msgr. Ussia zagotavlja, da je pri dobrem zdravju in da dobro ravna z njim. Z ugrabitvijo verskega svetovaleca pri španskem poslanstvu, hočejo španski tovaršiki razkrinkati spletke frankističnega režima, ki skuša reformirati

imenovanje kandidata za sež. Martin Luther King je v sverzi s izidom primarnih volitev izjavil, da vidi v tristo tisoč glasovih, ki jih v Wallace žena dobila več kakor drugi kandidati, ki so jih podpirali črnci, »skrajšen protest belcev proti nezadovoljstvu nad napredkom. Med črnci v Alabami je 220 tisoč v njih upravičenosti, toda me! kampanjo, ki so jo vodili, ni bilo nogoče vpisati vseh upravičencev zaradi prekratkega časa.« »Toda« so se množice udeležili volitv, ki so jih nadzorovali zvezni funkcionarji.

Ameriški senator pri de Gaulleu

PARIZ, 4. — General de Gaulle je sprejel danes ameriškega senatorja Franka Churcha, ki je član ameriškega zunanje-političnega odbora. Pozneje je Church izjavil, da je na informacijskem potovanju po Evropi, da je bil de Gaulle zelo vpluden, da je odgovoril na vsa postavljena vprašanja, in da je bila francoska politika v celoti obrazložena. Senator je izjavil, da sta de Gaulle in Church govorila tudi o Vietnamu, predvsem pa o Evropi in odnosih ZDA z Evropo.

Delegacija JLA odpotovala v Budimpešto

BEograd, 4. — Danes je odpotovala v Budimpešto delegacija jugoslovanske ljudske armade pod vodstvom državne tajnika za narodno obrambo armadnega generala Ivana Gošnjaka. Delegacija vrača prijateljski obisk madžarski armadi, katere delegacija je lanske jeseni obiskala Jugoslavijo. Med bivanjem na madžarskem bo delegacija obiskala v Budimpešti enot, nekatera podjetja v Budimpešti in v drugih mestih Madžarske. Med drugimi mesti bo jugoslovanska vojska delegacija obiskala Peču in Gyver.

DANES

Položaj na rimski univerzi se po odstopu rektorja Papia počasi nor, malizira, čeprav se še vedno niso začela predavanja, in bodo univerzo odprli šele v petek. Novega rektorja bodo volili šele junija, da ne bi bilo volitev pod vplivom tragičnih dogodkov in nemirne zasedbe senata. Senata se je odločila za amnestijo za zločine, za katere kazenski zakon predvideva do treh let zapora. Komisija za sodstvo v senatu bo o tem načrtu razpravljala v petek. V komisiji za sodstvo poslanske zbornice je predlagal, da senatni razpravi predlog poslance Fortune glede ločitve.

Predsednik Johnson se dalje stopnjuje vojno v Vietnamu. Včeraj je tajnik za obrambo McNamara izjavil, da bodo verjetno poslali še nove vojakove v Vietnam. Zanimivo je, da de Gaulle je včeraj izjavil, da bo v primeru izvolitve samo formalno guverner in da bo na ta način njen moč še dalje lahko vladal v tej državi.

Medtem je odšel na informacijsko potovanje ameriški senator Church, ki je član zunanje-političnega odbora v senatu. Včeraj ga je sprejel de Gaulle in mu podrobno obrazložil francosko politiko. Church je izjavil, da sta de Gaulle in Church govorila tudi o Vietnamu, predvsem pa o Evropi in odnosih ZDA z Evropo. Senator bo obiskal London, Bonn, Berlin in Moskvo. V Londonu pa je prišel ameriški potujoči poslanec Harriman, kjer ga je sprejel Wilson. Jutri pa ga bodo v Ženevi sprejeli predstavniki mednarodnega združenja za prenehanje vojne. Harriman je danes govoril o ameriških ujetnikih v Vietnamu, ni pa izključeno, da bo obravnaval vietnamsko vprašanje v širšem okviru. Glavni tajnik OZN U Tant, ki se je predvčerajšnjim pogovarjal o Vietnamu z de Gaulleom, je včeraj prišel v Ženevo in se misli danes vrniti v New York.

Francoska vlada je včeraj razpravljala o bonskem odločitvi na notu v zvezi z bivanjem francoskih čet v Zahodni Nemčiji. Bonska vlada postavlja številna vprašanja v zvezi z morebitnim nadaljnjim bivanjem teh čet na nemškem ozemlju. De Gaulle pa je odgovoril na nedavna pisma predsednikov Peruja, Kolumbije in Ekvadorja, ki so protestirali proti nameravanih francoskih vojaških poskusom na Tihem oceanu. De Gaulle je predlagal skupne razgovore izvedencev, da se pogovarjajo o vseh varnostnih ukrepih, in trdi, da ni nevarnosti sprito oddaljenosti kraja poskusov od latinskoameriške obale.

WALES V BORBI ZA SVOJO NARODNO SAMOBITNOST

«Cymru» dežela prijateljev

Največji angleški premogovniki in cvetoča industrija

Naziv Wales izvira iz angleške besede «wales», ki pomeni «tujci», toda welški izraz za deželo je Cymru, dežela prijateljev, tovarišev, rojakov. In v resnici se ta dežela razlikuje od Anglije ne samo po jeziku, zgodovini in običajih, ampak tudi po naravnih značilnostih.

Wales je dežela gora in dolin, bistrh potokov in slapov, globoko zajetih zalivov in visokih pečin, in dolgih dolin, kjer so rudniki razrezali globoke brazgotine v zemljo, zakaj desetino britanskega premoga in skoraj ves antracit izkopljajo v Walesu. Ta premog je posebno prikladen za parne stroje in nekoč so bila pristanišča in južnem Walesu — Newport, Cardiff in Swansea — hkrati glavna preskvalašča parnikov s premogom.

Skoraj dve tretjini prebivalstva (Wales ima 2,7 milijona prebivalcev) živi v dveh južnih okrajih Glamorgan in Monmouthshire. Na tem območju so glavni premogovniki in glavni mestni sta Rhonda in Merthyr Tydfil. Toda v bližini so tudi najodličnejše jeklarne v Britaniji in v Evropi, ki proizvajajo skoraj vsa jeklena pločevina v Britaniji. Spencer Steel Works blizu Newporta, zgrajena leta 1962, je najbolj avtomatizirana jeklarne v Britaniji.

Poleg premogovne in jeklarne industrije je na jugu zrasla industrija, plastičnih mas, kemijska in tekstilna industrija, elektronska in radijska industrija in industrija letalskih motorjev.

Slika se spremeni, če človek potuje proti severu. Tukaj je lepa, valovita pokrajina, ki nekoliko spominja na Doleno, s raztresenimi kmetijami. Na ograjenih pašnikih se pase živina, a tudi ovac je mnogo. Se bolj proti severu pa leži svet okrog planine Snowdon, znan po imenu Snowdonia, ki je zaščiten narodni park. To je apnenčast alpski svet, ki privablja čedalje več obiskovalcev. Za Wales je simbol njihove narodnosti in njihovega boja za neodvisnost. Angliji si niso nikoli podjarmili tega kosčka velike zemlje, niti takrat ne, ko je Edvard I. ubil zadnjega welškega kneza Llewelyna.

Odlej je Wales ustavno in v pretežni meri tudi upravno del Anglije. Združeno kraljestvo je unitarna, ne federalna država, čeprav so upravne metode precej prožne in včasih nekoliko prilagojene krajevnim razmeram. Po mnenju številnih Welšanov so te metode premla prilagojene welškim razmeram. Anglija skupno z Walesom ima drugačen upravni in sodni sistem, drugačno šolstvo, drugačno krajevno upravo — celo nacionalni cerkvi sta drugačni — od škotske.

Wales zastopa 36 poslancev v splošnem domu parlamenta v Londonu, ki šteje skupno 630 poslancev. Šele leta 1951 je vlada podelila

mini ministru ožje vlade — ministru za stanovanjsko izgradnjo in krajevno upravo — tudi naziv in funkcijo ministra za welške zadeve. Pomaga mu poseben minister za welške zadeve, ki se v vseh zadevah imenuje Wales. Glavni ministri imajo svoje pisarne v Cardiffu, glavnem mestu Walesa. Svet za Wales, ki zastopa welške interese, krajevno upravo, kmetijstvo, industrijo, prosveto, kulturo in verstvo, je posvetovalni organ osrednje vlade.

Marsikateri Welšan meni, da bi moral imeti Wales večjo samoupravo, vsaj takšno, kakor jo ima Škotska, ker so tudi Welšani kot Škoti, poseben narod.

Šele konec prejšnjega leta je vlada sprejela priporočila, da bi welščina v Walesu postala enakopravna angleščini. Tedanji minister za Wales je takoj pomirljivo izjavil, da s tem ne bodo nikakor kršene pravice tistih, ki govorijo angleško. Hkrati je tudi navedel misel iz nekega članka, ki ga je bil pred tem objavil «Times»: «Kadar jezik umro — tudi to se dogaja — izgubi svet za zmeraj nekaj dragocenega».

Parryjev odbor, ki je proučeval jezikovno vprašanje, je razlikoval med tremi načeli: dvojezičnostjo, nujnostjo in enakopravnostjo. Dosejel je v glavnem veljalo načelo nujnosti, predvsem kar zadeva uporabo welšine na sodišču. Vsakdo, ki je hotel govoriti welško pred sodiščem, je moral dokazati, da ne zna toliko angleško, da bi se zadovoljno izražal. Komisija ni sprejela načela dvojezičnosti, po katerem bi moralo biti vse pravno in upravno poslovanje v Walesu v obeh jezikih. Pač pa je odbor priporočil načelo enakopravnosti v upravi in sodstvu. Po izjavi ministra za Wales odlej ne bo več zakonskih zahtev, da ne bi rojstnih, poročnih in mlinskih listov izstavljal v welškem jeziku. Morali pa jih bodo izstavljal tudi v angleščini, da bi jih lahko uporabljali ljudje, ki ne razumejo welšine.

Za welški jezik je to pomembna, čeprav dokaj skromna zmaga. Zanimivo je pogledati, kaj je ob tem priporočil zapisal dnevnik «Daily Telegraph». Najprej poudarja, da to ni samo dejanje pravilnosti do welške govoreče manjšine v Walesu, in ne samo priznanje sedanega položaja, ampak tudi ukrep, ki bo spremenil sedanje stanje. «Tako bodo uradno zaustavili propadanje welškega jezika. Tisti, ki menijo, da je to dobro, imajo na svoji strani precej čustvenih in drugih razumnih argumentov. Toda morali so pomisliti na ceno. Kjer koli bo do pomislek v veljavi, bodo to delali na škodo nečesa drugega, nečesa, o čemer lahko vsaj razpravljamo, kar je večje kulturne vrednosti ali praktičnega pomena».

«Daily Telegraph» ne pride seveda s pravo barvo na dan: kaj bo zdaj z ubogo angleščino, če bomo podpirali welščino v Walesu? Ali ne bomo krtili demokratičnih pravic tistih, ki znajo samo angleško in se bodo morda znašli zaradi tega v neugodnem položaju? Ali se ne bo poslabšalo znanje angleškega jezika?

Kar zadeva demokratičnost ali nedemokratičnost celo tako skromnih priporočil, kakor jih je izdelala Parryjeva komisija, je uredništvo «Daily Telegrapha» najbolje odgovorilo v pismu David Raymond iz Pariza.

«Spoštovan gospod urednik... Tisti, ki obtožujejo Welšane, da bi radi vsilili svoj jezik drugim, pozabljajo, da so bili časi (doživljaj sem jih sam), ko welšine sploh niso poučevali v šolah in je bila angleščina obvezen jezik celo na tistih območjih, ki so jezikovno stodoletno welška. Ko je moj oče hodil v šolo, so kaznovali učence, če so v šoli govorili welško. Za kakšno so morali stati v kotu, okrog vratu pa so imeli napis «NE!»...»

SENATNA KOMISIJA JE ODOBRIŁA 1. ČLEN ZAKONA

Darovanje ledvic bo dovoljeno sorodnikom

Po mnenju večine je samo sorodnost jamstvo za uspeh operacije

RIM, 4. — Senatna komisija za zdravstvo je danes nadaljevala diskusijo o zakonskem načrtu, ki predvideva možnost presaditve ledvic od žive na živo osebo. Na dnevnem redu je bilo predvsem obravnavanje prvega člena zakona. Ta člen, ki so ga senatorji odobrili, pravi dobesedno: «Podaritev ene ledvice v srčno presaditve na drugo osebo, se dovoljuje, kljub nasprotnemu določilu 5. člena civilnega zakona staršem, sinovom, bratom ter polbratom bolnika, pod pogojem, da so polnoletni in da se presaditev izvrši na način, ki ga predvideva zakon».

Kot se vidi, je komisija, ki že dalj časa obravnava to vprašanje, s vseh vidikov, omejeval koncepcije, da je treba omejiti darovanje ledvic izključno na krvne sorodnike, se pravi na tiste, ki zaradi biološke sorodnosti nudijo največ jamstva, da bo operacija uspešna. Zakon izključuje možnost darovanja med zakoncem.

Debatu o tem vprašanju je bila zelo dolga, ker se nekateri člani komisije zastopali najrazličnejša stališča. Na koncu pa je prevladala teza poročevalca senatorja Samaela Lodovicija.

Aretiran vohun

ATENE, 4. — Spročajo, da je bil aretiran pod obtožbo vohunstva

Svojevrsna manifestacija srednješolskih dijakov v Indianapolisu (ZDA): Da bi slikovito prikazali veliko število smrtnih žrtev sodobnega avtomobilskega prometa, so se zeknili na tla okoli dveh avtomobilov na katerih so bila napisana gesla s pozivi na varnost v prometu

stava grški inženir, ki je delal pri NATO na otoku Kreti. Neki glasnik, je povedal, da gre za 36-letnega inženirja Spiridona Korkiza, ki da je bil v zvezi s «tujimi agencijami».

Oče in sin umrla zaradi pokvarjene hrane

POTENZA, 4. — Sedemdesetletni kmet Vincenzo Lisanti in njegov sin Giovanni sta umrla v kraju Venosa, kar sta baje zavzela pokvarjeno hrano.

Ko sta delala na polju, jima je žena, oziroma mati, prinesla kosilo. S slastjo sta pojedla minestrone s testeninami in fižolom ter nekaj polente. Kmalu potem je obema postalo slabo. Umrla sta skoraj hkrati, ko so ju prevažali v bolnišnico.

Rasistični izgređ za 1. maj v Švici

ZENEVA, 4. — «Gre za izrazito rasistično dejanje» — tako je zveza gradbenih in lesnih delavcev (FOBB) označila dogodek, ki se je pripetil 1. maja, ko je skupina članov švicarskega gibanja, ki se bori proti doseljivanju tujih delavcev, skušala preprečiti enemu izmed italijanskih delavcev,

da bi na prvomajski proslavi spregovoril. V sporočilu sindikalne federacije se obžaluje in obsoja to rasistično dejanje, ki ni »perjeno le proti osnovnim načelom sindikalizma, pač pa tudi proti univerzalnosti pravnika dela». Vodstvo sindikalne organizacije FOBB zahteva tudi javno izjavo, ki jo so hoteli pridržati svojim švicarskim delovnim tovarišem pri proslavi 1. maja, «vso svojo solidarnost in simpatije».

Epizoda, za katero gre in ki se je pripetila v Zuerichu, je našla svoje mesto tudi v humoristični oddaji švicarskega radia.

Borba proti raku

MILAN, 4. — Rak predstavlja grožnjo človeštvu, ki najhujše grozi človeštvo. Njegov tih pojavljanje, zahrbten razvoj ter zelo visok odstotek smrtnih primerov opravljajo strah, ki je zanj široko javnost. Vsako leto tumorji («maligni» seveda) umorijo na svetu okoli 4 milijone in pol ljudi. V Italiji zabije leto okoli 90.000 primerov.

V zadnjih letih pa sta razvoj kirurgije in rentgenologije zelo izboljšala možnost prognoze bolezni ter omogočila zdravljenje v 40 odstotkih primerov.

O teh vprašanjih so danes razpravljali na nekem srečanju v Milanu med predstavniki vsestranskega združenja za raziskovanje raka ter zaslužnimi in priznanimi zdravniki.

Reakejsko letalo je strmoglavilo po vzletu

TREVISO, 4. — Na vojaškem letališču blizu Trevisa je strmoglavilo na tla vojaško reakejsko letalo kmalu potem, ko je vzletelo. Pri nesreči je izgubil življenje kapetan Mario Lussu, star 32 let iz Verone.

Tragični dogodek se je pripetil malo po 14. uri. Lussu se je dvignil z letalom morda nekaj 50 m visoko, ko je menda motor odneval. Častnik je pritisnil takoj na vrzeto odletel s sedežem iz letala. Ker pa je bil preveč nizek, se padalo ni popolnoma odprlo. Nesrečni je padel v neki jarek, kjer je običajno hodilo ranjen. Priskočila sta mu na pomoč neki kmet in njegov sin ter poskrbela za prevoz v bolnišnico, toda že med potjo je častnik izdihnil zaradi hudih notranjih poškodb.

Vlada ZAR je od svoje strani sestavila načrt velike tovarne za desalinizacijo morske vode v Burg El Arabu, ki je od Aleksandrije oddaljen okrog 30 kilometrov. Ko bo ta načrt uresničen, bo moč gošče s pridobljenimi količinami vode namakati nad 10.000 akrov zemlje. Izvedba načrta bo stala okrog 70 milijonov dolarjev.

Tudi vlada Saudske Arabije gradi naprave za desalinizacijo slane vode blizu Džede. Stroški za postavitev omenjenega objekta v arabski puščavi bodo znašali okrog 14 milijonov dolarjev. Kuvajti je nekatere objekte za desalinizacijo morske vode že postavil, zdaj namerava graditi še nove.

BOMBAY, 4. — Iz uradnih krogov se je zvedelo, da je bilo 11 oseb mrtvih in okoli sto ranjenih ob eksploziji, do katere je prišlo na tovarnem vaku v kraju Bhusaval, kakih 45 km od Bombaya.

Umrl je kriminolog dr. Edmond Locard

LYON, 4. — Davi je tu umrl v starosti 89 let dr. Edmond Locard, eden najbolj znanih kriminologov na svetu. Dr. Locard je avtor številnih strokovnih del o nekatereh velikih primerih kriminala. Dr. Locard je bil tudi tehnični svetovalec mednarodne policije za pobijanje kriminala in podpredsednik mednarodne akademije za kriminologijo.

Mrtvi in ranjeni pod zrušeno mošejo

TEHERAN, 4. — Strinjavost oseb je izgubilo življenje, nadaljnjih 21 pa je bilo ranjenih, ker se je zrušila kupola neke mošeje. Nesreča se je zgodila v Doula blizu Arbada v severnem Iranu.

Dva potresna sunka

TARANTO, 4. — Davi ob 7.37.54 ter ob 8.39.50 so seizmografi meteorološke opazovalnice zabeležili dva potresna sunka. Strokovnjaki menijo, da je bil epicenter potresa kakih 400 km vzhodno od Taranta in je neke med Grčijo in Albanijo.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

Novo delo o nacističnih grozodejstvih

PARIZ, 4. — Tukajšnja kritika je zelo poveljno ocenila novo delo o nacističnih strahotah, ki je izšlo pri založbi Fayard. Gre za delo Jeana-Françoisa Steinerja: «Treblinka, la revolte d'un Camp d'extermination». Po naše bi ta naslov prevedli: «Treblinka, upor v uničevalnem taborišču». Kakor je znano je bila Treblinka eno izmed morišč, v katerem so nacisti pobili okoli 800.000 poljskih Judov. Knjigo, ki opisuje to moriljo, je napisal Jud.

Pisec se je začel spraševati, kako je bilo mogoče, da se je 6 milijonov Judov dalo umoriti, ne da bi nudili odpor. V nekaterih primerih so posamezniki celo pomagali svojim morilcem pri njihovem početju. Če izvajemo primer upora v varšavskem getu ter upor posameznikov, nismo v vsej tej žalostni zgodovini nikoli naleteli na širši odpor Judov proti nacistom. Vprašanje, ki si ga je Steiner postavil, je utemeljeno. Zato je iskal odgovor nanj v raznih arhivih in materialih, hkrati pa je poiskal nekatere izredno redke preživele ječnike iz Treblinka, da bi jih izprašal, kaj se je v Treblinki zgodilo, saj je Treblinka eden izmed skrajno redkih primerov upor Judov proti nacističnim morilcem.

Ko je Himmler spoznal, da se bliža konec, je ukazal, naj izgne vsaka sled o taborišču smrti Treblinka. Ukazal je, naj ne ostane živ nihče, da bi mogel nekoč pričati proti njemu in nacističnim voditeljem nasploh. In ko so Judje — ječniki zvedeli, da jim grozi smrt tik na pragu svobode, se jih je kakih tisoč uprlo in šeststotim je uspelo tudi pobegniti. Niso pa vsi ti vojne preživelci, kajti mnoge so sesorci spet polnili, tako da jih je dočakalo svoboda le 40.

Kakor smo že povedali, je francoska kritika delo sprejela zelo pohvalno in neredek recenzent je zapisal, da bi ga morali dobiti v roke milijoni ljudi po vsem svetu.

Filmska dejavnost na čehoslovskem

PRAGA, 4. — Jana Breičova bo igrala glavno žensko vlogo v filmu «Poročna noč», ki ga režira Prochaska in Kačina. Film obravnava dogajanja v dneh kolektivizacije zemlje in zgodba je prikazana v obliki balade.

Ista režiserja pripravljata scenarij za film, ki bo nosil naslov «Mlajši brat». Dejansko gre za film za otroke, ki v humorističnem tonu pripoveduje, kako desetletni deček vidi svojo družino.

«Žrtve ljubezni» je po naslovu filma v treh epizodah, ki ga režira Jan Nemeš, scenarij pa sta izdelala za ta film sam Nemeš in Krumbach. Gre za tri stilizirane ljubzenske zgodbe.

V filmu «Morlec», ki ga vrtijo v kinematografskih studijih Koliba na Slovaškem, igrajo najboljši slovaški igralci Vladimir Muller, Stefan Kvietik in Emilija Vasaryova. Film režira Pavel Bielek.

«Zaklad bizantskega trgovca» je kinematografska verzija delotivke Václava Erbenja. Film obravnava okoliščine arheologije. Film bo režiral Ivo Novak, scenarij zanj pa pripravljata Erben in Podskalsky. Glavne vloge v tem filmu bodo igrali Jiri Vala, Gabriela Vranova, Jan Lidické, Václav Lhinský, Ljubomir Lipski in še nekateri drugi igralci.

Tri gravure Goye na Finskem

HELSINKI, 4. — Strokovnjaki iz Kuopija v osrednji Finski so

odkrili tri gravure, ki predstavljajo scene iz bikoborbe. Gre po vsej verjetnosti za dela španskega umetnika Francisca Goye. Dela so bila nekoč last finskega slikarja Juha Rissanena, ki je v oporoki dodelil slike krajevnemu muzeju. Ena izmed slik nosi podpis španskega umetnika Goye. Finski slikar je tri gravure kupil verjetno v Franciji, kjer je ko je prvi svetovni vojni živel.

Razprodaja slik v milanski «Finarte»

MILAN, 4. — Na sedežu ustanove «Finarte» je bila razprodaja slik in risb. Med glavnimi umetniškimi deli, ki so dosegli najvišjo ceno, je bila neka slika Massimo Campiglia, ki je dosegla ceno 850.000 lir. Dve risbi Alberta Giacomettija sta bili prodani prva za 900, druga za 450.000 lir. Neka Mondrianova risba, napravljena kar s svinčnikom, je bila prodana za 600.000 lir, slika angleškega umetnika Grahama Sutherlanda pa je dosegla ceno 750.000 lir.

Ansambel Mojsijeva ponovno v Italiji

MOSKVA, 4. — Sedmega tega meseca odpotuje iz Moskve proti Milanu znani sovjetski ansambel folklornih pesnikov, ki ga vodi Igor Mojsijev. Za naslednjega dne bodo sovjetski pesniki nastopili v milanskem «Paladino». Turneja sovjetskega ansambla po Italiji bo trajala podolgi mesec. Tako je povedal na tiskovni konferenci sam Mojsijev, ki je dodal, da je do tega gostovanja prišlo v okviru kulturnih izmenjav med Sovjetsko zvezo in Italijo. Mojsijev je nadalje povedal, da bo njegov ansambel gostoval v Milanu tri tedne, nato bo nastopal v občinskem gledališču v Firencah, nato še v gledališču «San Carlos» v Neaplju, v rimskem opernem gledališču ter še v Livornu in Genovi.

Mojsijev je poudaril, da je bil njegov ansambel že v Italiji, da pa bo sedaj nastopal s posvečnim programom, s tistim, s katerim je nastopal jeseni v Moskvi. V čast italijanskim gostiteljem se je sovjetski ansambel naučil tudi sicilijanske tarantelle.

Po končanem gostovanju v Italiji bo sovjetski ansambel odpotoval najprej na kratek počitek v domovino, nato pa ga čaka turneja po Španiji, za katero pa se ni določil datum, ker se pogajanja še v teku. Na vsak način pa bo ansambel konec septembra odšel v Francijo, kjer bo nastopal dva meseca, v glavnem v Parizu.

Najboljši argentinski film

BUENOS AIRES, 4. — Film «Del braso y por la calle» (Pod roko po cesti) Enriqueja Corralesa je prejel najvišjo nagrado najboljši domači film argentinske kinematografije. Nagrada znaša 13 milijonov argentinskih pesosov. V tem filmu igrajo glavno vlogo Rodolfo Beban in Evangelina Salaazar.

Nagrado kot najboljši režiser je dobil Roman Vignoly Barreto na režijo filma «Orden de matara» (Ukaz za umor). Kot najboljši igralec je bil nagradjen Jorge Sanchez za svojo vlogo v pravkar imenovanem filmu. Za najboljšo umetniško leto pa je bila proglašena Virginia Lago za vlogo v filmu «Un sueño y nada más» (Sanje in nič več).

Brigitte Bardot dobila tožbo

PARIZ, 4. — Brigitte Bardot je pogosto na dnevnem redu. Včasih zaradi svojih filmskih uspehov, se pogostejše pa na račun svojih osebnih zadev. To je tudi tokrat. Brigitte Bardot je dobila tožbo z davčno upravo. Davkarja ji je namreč hotelo obdavčiti tudi tisto davčno upravo. Davkarja ji je dalo prav, tako da ne bo plačala davka na mesečno podporno, ki jo BB daje svojim babici.

Nov film Orsona Wellesa

MADRID, 4. — Orson Welles bo ponovno spaval na filmski trati znani roman Roberta Stevensona «Otok zakladov». Film bo snemal na otoku Tabarca, v bližini mesta Alicante. Prav v teh dneh pa so v Madridu začeli vrteti Wellesov film «Dravljani Kamea», v katerem igra glavno vlogo Welles sam, ki je film tudi režiral.

«Bioelektrična» žarčenja proti raku

MADRID, 4. — Prof. Manuel Rapallo Ronco, predsednik urugvajskega združenja za medicinske raziskave, je baje odkril «bioelektrično» žarčenje, ki da so učinkovita proti tumorjem in črevesnim želodčnim ulkusom. Urugvajski strokovnjak, ki je na poti skozi Madrid, je izjavil, da njegova «bioelektrična tehnika» žarčenja temelji na proizvodnji, akumulaciji in razdeljevanju električne energije v sloveskem organizmu. Izjavil je tudi, da je svoj način zdravljenja preizkusil v Montevideu in da je v šestih letih ozdravil številne ulkuse in tumorje.

ZLOČIN MLADEGA AVSTRIJCA

S kladivom in nožem je umoril tri svojce

Žrtve podivjanega mladeniča so babica, mati in oči

DUNAJ, 4. — Davi je avstrijska policija aretirala blizu Graza 17-letnega Leopolda Klemayerja, ki je bil osumljen, da je umoril svojo babico, lastno mater in očeta. Strahoviti zločin se je odigral najprej v Korneuburgu v Spodnji Avstriji. Ko ga je babica okregala zaradi njegovega obnašanja, je mladenič zgrabil kladivo ter brez pomisleka pobil na tla že priletno žensko. Nato je odšel v Moeding, kjer živi njegova mati in oči. Ko ga je mati opozorila, da ima okrvavljene nogavice, je Leopold zgrabil za nož ter jo zabodel. V tistem trenutku je prišel v hišo oči. Ko je opazil ženo na tleh, je stekel proti vratom ter začel klicati na pomoč. Mladi morilec pa mu je bil takoj za petami ter ga je zabodel, še preden je nesrečni prišel iz hiše.

Nato je Leopold zasedel očimov «epel-kadet» ter se odpravil v Spodnjo Avstrijo, kjer je kolobaril sem ter tja. Policija pa mu je bila še na sledi. Kmalu so ga aretirali ter ga začeli zasliševati. Mladenič je sploščal trdi, da ne ve nič o smrti svojih bližnjih sorodnikov, toda na koncu je priznal svoje zločine.

Kraščica polži in martinčki za večerjo

LEGNANO, 4. — V nekem lokalu v Parabiagu se je zbralo zelo veliko ljudi, da bi prisostvovali nenavadnemu «banketu»: 69 let stari čevljar Giovanni Barbaglia je dobil stavo, ki jo je napravil za nekatere kliente beta, da bo pojedel kraščico, pet polžev, nekaj rdečih ribic in nekaj martinčkov. Vse to so mu morali «servirati» — živo. Barbaglia je vse te živali pojedel, le da jih je prej nekoliko posol s soljo. Za to nenavadno večerjo je dobil — tisoč lir.

Tašča strelja na zeta

MESSINA, 4. — Maria Antonia Alfieri, stara 75 let, je s puško

Študijsko potovanje po Padu o plovni poti Milan-Jadran

Danes zjutraj se bo pričelo v Pavit potovanje po reki Pad, ki ga organizira predsedstvo konzorcija za prekop Milan-Cremona-Pad, da bi omogočilo predstavnikom krajevnih uprav, strokovnjakom s področja rečne plovnosti, novinarjem in operaterjem, da se pobliže in v večjem obsegu seznajajo s problemi, ki jih predstavlja postopno širjenje padške vodnega omrežja. Udeleženci tega zanimivega izleta, med katerimi so tudi predsednik tržaške trgovske zbornice dr. Caldas in nekateri člani komisije za javna dela pri poslanski zbornici, ki jim načeljuje predsednik P. Alessandrini in podpredsednik L. M. Brandi, bodo potovali od Pavie do Jadranskega morja.

Med potovanjem, ki bo na posebnih ladjah, bo tudi vrsta konferenc, na katerih bodo predsednik in glavni ravnatelj del pri konzorciju za prekop Milan-Cremona-Pad ing. P. Bassetti in ing. A. Baldissera ter pred-

sednik deželnega odbora za gospodarsko načrtovanje arh. E. Salvarina opisoval zbranim gostom osnovne značilnosti nove vodne poti in širšega vodnega omrežja, povezanega s Padom in njegovimi pritoki.

Napovedani je tudi nastop strokovnega predstavnika državnega podjetja za električno energijo ENEL, ki bo poročal o hidroelektrični centrali v Isoli. Serafini ter drugih strokovnjakov s področja prevoza, med katerimi predsednik Touring Club Italiano arh. F. Reggioni, dalje ing. M. Tancija, in drugi.

V Cremoni, kjer se bo zaključil prvi dan potovanja, se bodo udeleženci srečali s predstavniki krajevnih oblasti ter Padskega združenja. V njihovem spremstvu si bodo ogledali delovnice, kjer bo notranje stanje kanalov na prekopu Milan-Cremona-Pad. V večernih urah bodo zavrteli barvni film z naslovom «Cesta, ki hodi» in ki ga bo predstavljal sam režiser G. Guerrasio. Isti film bodo

vrteli ves dan v kinematografu «Padusa» in sicer brezplačno.

V Mantovi, kjer bo druga etapa zanimivega potovanja, si bodo udeleženci ogledali kemični obrat podjetja Edison, v sejni dvorani tamkajšnje pokrajine pa bodo organizirali strokovno srečanje, katerega se bodo udeležili predstavniki mantovskih oblasti.

Tretji dan se bodo udeleženci izleta v Ostigiu udeležili otvoritvene svečanosti, s katero se bo pričelo študijsko srečanje Padskega združenja. Tu bo sledil ogled mesta, kjer bo sčasoma zraslo reško pristanišče. Četrti dan potovanja bo ponesel udeležence izleta od Corbole do svetilnika pri Pili, ob izlivu reke v morje. Tu se bo potovanje končalo. Strokovnjaki pa bodo na razpolago vsem udeležencem, da jim bodo dajali še končna pojasnila glede vseh vprašanj, ki jih bodo zanimali, nakar se bodo gostje razšli.

